

הדלקת נרות
16:15

צאת השבת
17:16

פרשת השבוע

שולחן שבת - לפרשת ויצא מאת הרב אילן אלסטר רב בית הספר

רעיון מהפרשה: פרשתנו פותחת בפסוק: "וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע" וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה". יעקב יוצא מבאר שבע לחרן כדי לברוח מעשיו שתכנן להרוג אותו בגלל שלקח את הברכות מיצחק אביהם. רש"י דורש את המילה "ויצא" - לא היה צריך לכתוב אלא וילך יעקב חרנה ולמה הזכיר יציאתו אלא מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה. יצא משם פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה ...

יש שואלים: למה כאשר אברהם עוזב את ארץ ישראל והולך למצרים בגלל הרעב לא נאמר "ויצא אברהם" כדי להדגיש שיציאת צדיק עושה רושם? מתרץ החתם סופר: יעקב יצא מבית יצחק ורבקה שהכירו בערכו ולכן יציאתו עשתה עליהם רושם והם הרגישו בחסרונם, אך אברהם יצא מסביבת עובדי גילולים וירד למצרים, והם לא ידעו את ערכו ומעלתו וממילא לא הרגישו בחסרונם.

ואפשר להביא ראיה לכך מפירושו של ספר משך חכמה שמדייק מהפסוק בהמשך הפרשה כאשר יעקב נפרד מלבן: "וישב לבן למקומו ויעקב הלך לדרכו", שלבן למרות שהיה בביתו שנים רבות איש קדוש – יעקב אבינו, הוא לא ללמד ממעשיו ומחכמתו, ולכן כאשר יעקב נפרד ממנו לבן שב למקומו הראשון, למצב הרוחני הירוד שלו בדעות ובמידות – רמאי ואוהב ממון, ולעומתו יעקב הצדיק והתלמיד חכם, "הולך לדרכו", הוא הולך מחיל אל חיל, ממעלה אחת למעלה גבוהה יותר.

מכאן שלבן לא הושפע מיעקב כי לא הכיר את ערכו, ולכן כאשר יעקב נפרד ממנו, לא עשתה יציאה זו רושם על לבן שחזר למעשיו הרעים.

רש"י הזכיר בדבריו שלוש מעלות אצל יעקב ביחס לעירו: הוד, זיו והדר. ומבאר המהר"ל שהצדיק בעיר מדריך את אנשי העיר בשלושה דברים: א. ביראת שמים. ב. בחכמה. ג. במידות טובות. וכנגד שלושה דברים אלו נאמר: "פנה הודה, פנה זיוה, פנה הדרה."

הוד קשור עם יראת שמים – היחס שלנו אל ה'. הוד הוא מלשון: "הודו לה'". ואדם שיש לו יראת שמים ראוי להלל אותו וכמו שנאמר באשת חיל "אשת יראת ה' היא תתהלל".

וכנגד החכמה שלימד יעקב נאמר "פנה זיוה". וכנגד הזיו שענינו חכמה נאמר "חכמת אדם תאיר פניו".

הדר רומז למידות טובות. המידות הטובות הן תפארת למי שעושה מעשים טובים.

שאלת השבוע: כיצד עושים תה בשבת על פי ההלכה?

תשובה:

א. אם יוצקים מערב שבת מים רותחים על שקית התה, הנוזל – תמצית התה שנוצרה מכך נחשבת כדבר מבושל. אם שמים את התמצית על גבי המיחם שנמצא על הפלטה או על כלי אחר שעל הפלטה – והתמצית חמה אפילו איננה רותחת, **לאשכנזים** מותר בשבת לשפוך קודם את התמצית לכוס, ואחר כך וליצוק מים רותחים על התמצית בשבת כדי להכין כוס תה. **לספרדים** גם אם מי התמצית חמים, עדיין יש בישול אחר בישול בדבר לח שאיננו רותח, ולכן קודם יצוק את המים מן המיחם לתוך הכוס ואחר כך ישפוך את התמצית החמה לתוך הכוס. בדר זו אפשר לנהוג גם אם התמצית התקררה לגמרי בשבת אחרי שהוכנה מערב שבת. ב. שקית תה שלא יצקו עליה מים רותחים מערב שבת, אסור לשים אותה במים חמים בכלי שני כדי לעשות תה, כי שקית תה היא **מקלי הבישול** [=דברים שמתבשלים בקלות] שמתבשלים אפילו בכלי שני. לכן אם לא הכין תמצית תה מבושלת מערב שבת יצוק מים רותחים מהמיחם לכוס, ומהכוס לכוס אחרת, ואז הכוס השניה נחשבת **לכלי שלישי**, וכלי שלישי לא מבשל אפילו המים שבתוכו רותחים ומותר לתת בו שקית תה לא מבושלת בשבת.

שאלות בהלכה -באמונה ושאר עניני תורה אפשר לשלוח אליי לפי הכתובת: elster4@gmail.com

😊 **סיפור לשולחן השבת: השבוע בז' כסלו חל יום פטירתו של הרב יעקב משה חרל"פ זצ"ל, תלמידו הגדול של מרן הרב קוק זצ"ל שעמד בראש ישיבת מרכז הרב אחרי פטירתו של מרן הרב קוק זצ"ל. כל כך חביב היה הרב חרל"פ על מרן הרב קוק, עד שלפי עדותו של רבנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל, מילותיו האחרונות של מרן הרב קוק בזה העולם היו: "ר' יעקב משה..." [שמו הפרטי של הרב חרל"פ]. להלן מספר ספורים על צדיק זה:**

*הרב חרל"פ היה מדקדק לשבת בסוכה ברציפות כל שבעת ימי החג, ואף לבית הכנסת לא היה יוצא. מניין היה לו בסוכה יום יום. ורק שתי פעמים היה יוצא מן הסוכה, פעם אחת לתפילה על יד הכותל המערבי, לקיים מצוות עלייה לרגל, ופעם שנייה להקביל פני רבו הרב קוק בסוכתו.

שאלו אותו: מדוע אין הוא מצרף את שני הדברים הולך לכותל המערבי לתפילה ומשם לרב קוק? והרי על ידי זה ימעט את הליכתו בחוץ ושהייתו מחוץ לסוכה? והשיב: כל עיקר מצוות קבלת פני הרב ברגל הוא עניין של הבעת הכבוד של התלמיד לרבו, ואם תיעשה מצווה זו כטפלה למצווה אחרת [=להתפלל בכותל], יהיה בזה משום מיעוט יחס הכבוד לרב. ולכן **כל צעד להקבלת פני הרב חייב להיות מיוחד כולו לקיום המצווה הנעלה הזו** (בשדה הראי"ה ע' 339).

מופת שסיפר הרב חרל"פ על מרן הרב

סיפר הרב נריה: בשעת רצון זכיתי לשמוע מפי מורי ורבי הגרי"מ חרל"פ תיאור מלא של גילוי חזון שהיה עד לו (כשהיה הרב חרל"פ בשנות הארבעים לחייו, והרב קוק כבר היה רב ראשי בירושלים). וכך סיפר: כשהגיע מפולין הספר 'נפלאות הרבי' על 'החווה מלובלין' ועל פלאי כח ראייתו, שמשום כך כינוהו בשם 'החווה', הדברים לא היו מובנים על ידי ורציתי להבין את שורש הדברים. אמרתי: אעלה אל הרב [קוק], ואשאל ממנו הסבר על המדרגה המופלאה הזאת של אותו צדיק. שבאתי לבית הרב מצאתיו מוטרד ומוקף אנשים בחדרו הקטן, ולא יכולתי לגשת אליו. עברתי על פניו בברכת שלום, נכנסתי לאולם הישיבה וישבתי וחיכיתי עד שיוכל לקבלני. כשנתרוקן חדרו, קם הרב וניגש אלי. קמתי כמובן לקראתו. ובטרם היה סיפק בידי לפתוח פי ולומר לו מה שאלתי ומה בקשתי, שילב הרב ידו על כתפי, והתחיל מתהלך אתי על פני האולם. הרב פתח בדיבור על מעלות

הצדיקים שהתרכזו בקידוש כוחות מיוחדים שבגופם, להעלותם לדרגות גבוהות. היה מי שקידש את המוח, והיה מי שקידש את הלב, והיו גם שריכזו עיקר עבודתם בחושים יותר מוגדרים, כמו קידוש האוזניים - חוש השמיעה, וכן קידוש העיניים - חוש הראייה. וכאן הרחיב הרב את הדיבור ביותר, וסיים: וזאת היתה מדרגת 'החוזה מלובלין'. המשיך הרב נריה וסיפר, שכאשר הרב חרל"פ סיפר את הדבר, כעבור שנים, ניכר היה שעודנו נרעש מן הגילוי שהיה לפניו. הוא בא אל הרב שיסביר לו את דרגתו של 'החוזה', והנה הרב חוזה-רואה את מחשבותיו, וטרם נשאל - ענה. (שיחות הראי"ה ע' שמז). [נלקט מעתון בשבע ט' כסלו תשס"ז]